

XIII. DEMOGRAFIYA

Turaqlı xalıq sanı.

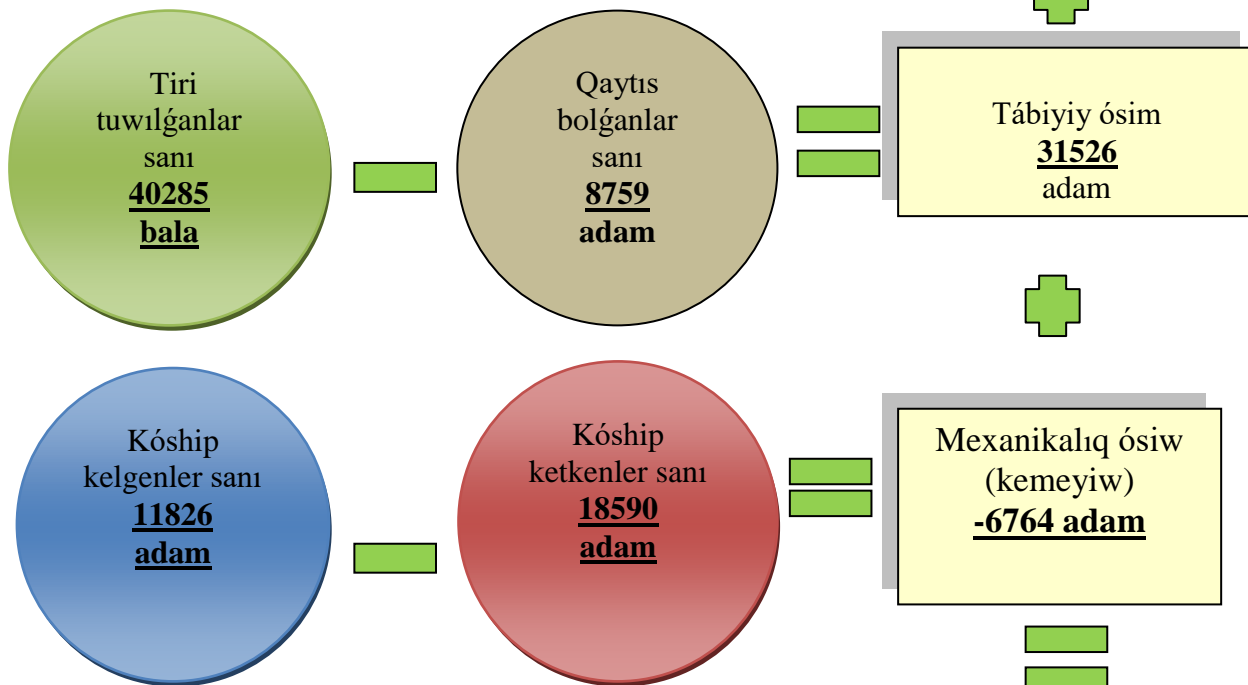
Qaraqalpaqstan Respublikasında turaqlı xalıq sanı 2022-jıl 1-yanvar jaǵdayına 1948,5 mın adamdı qurap, 2021-jıl basınan 24,8 mın adamǵa yaqı 1,3 % ke ósti. Sonday-aq, qala xalıqınıń sanındaǵı úlesi 49,0 %), awıl xalıq sanı 994,2 mın adamdı (51,0 %) quraydı.

Itibar berin: 2021-jıl yanvar-dekabr aylarında

- Xalıq sanı **24,8 mın adamǵa** kóbeydi.
- Tiri tuwılǵanlar sanı **40,3 mın adamdı** quradı.
- Qaytı bolǵanlar sanı **8,8 mın adamdı** quradı.
- Nekeler sanı **15,7 mında** quradı
- Ajırasqanlar sanı **1,4 mında** quradı

**2021-jıldıń
Yanvar-dekabr
aylarında**

Jıl basına turaqlı xalıq sanı
1 923 734 adam
(2021-jıl 1-yanvar jaǵdayına)

Turaqlı xalıq sanı
1 948 496 adam
(2022-jıl 1-yanvar jaǵdayına)

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha turaqlı xalıq sanı¹⁾
(2022- jıldıń 1- yanvar jaǵdayına muń adam)

	<i>Jámi xalıq sanı</i>	<i>sonnan:</i>	
		<i>qala xalıqı</i>	<i>awıl xalıqı</i>
Qaraqalpaqstan Respublikası	1 948,5	954,3	994,2
Nókis q.	329,1	329,1	-
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	204,7	53,1	151,6
Beruniy	197,4	69,8	127,6
Bozataw	21,8	5,4	16,4
Qanlıkól	52,4	13,1	39,3
Qaraózek	53,6	16,3	37,3
Kegeyli	73,6	29,7	43,9
Qońırat	132,8	83,9	48,9
Moynaq	33,0	14,6	18,4
Nókis	51,9	10,6	41,3
Taqıyatas	75,5	54,1	21,4
Taxtakópir	40,6	17,1	23,5
Tórtkúl	221,0	83,9	137,1
Xojeli	125,5	80,1	45,4
Shimbay	114,0	58,3	55,7
Shomanay	57,0	15,0	42,0
Ellikqala	164,6	20,2	144,4

¹⁾ *dáslepki maǵlıwmat*

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha turaqlı xalıq sanı
(1-yanvar jaǵdayına mıń adam)

	2021 j.	2022 j.	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim pátı %
Qaraqalpaqstan Respublikası	1923,7	1948,5	101,3
Nókis q.	323,8	329,1	101,6
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	201,4	204,7	101,6
Beruniy	194,5	197,4	101,5
Bozataw	21,7	21,8	100,5
Qaraózek	53,3	53,6	100,6
Kegeyli	73,2	73,6	100,5
Qońırat	131,6	132,8	100,9
Qanlıkól	51,7	52,4	101,4
Moynaq	32,3	33,0	102,2
Nókis	51,1	51,9	101,6
Taqıyatas	74,7	75,5	101,1
Taxtakópir	40,4	40,6	100,5
Tórtkúl	217,7	221,0	101,5
Xojeli	124,3	125,5	101,0
Shimbay	113,4	114,0	100,5
Shomanay	56,6	57,0	100,7
Ellikqala	162,0	164,6	101,6

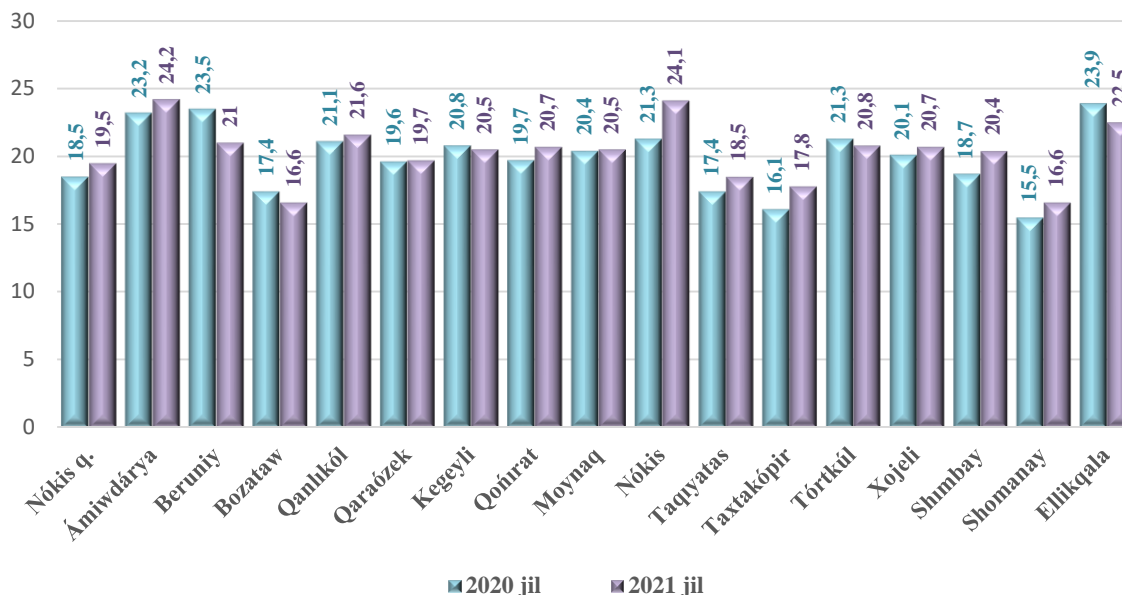
Yanvar-dekabr aylarında xalıqtıń tábiyiy háreketi

	adam			hár 1000 adamǵa salıstırǵanda promille	
	2020 j.	2021 j. ¹⁾	ósiwi, azayıwı	2020 j.	2021 j. ¹⁾
Tuwılǵanlar	39286	40285	999	20,6	20,8
Qaytı bolǵanlar	9164	8759	-405	4,8	4,5
1 jasqa shekemgi balalar ólimi	478	423	-55	12,1	11,2
Tábiyiy ósim	30122	31526	1404	15,8	16,3
Dúzilgen nekeler	11561	15742	4181	6,0	8,1
Ajırasqanlar	1028	1443	415	0,5	0,7

Tuwılıw dárejesi. 2021-jil yanvar-dekabr aylarında tuwılǵanlar sanı 40 285 adamdı quradı hám 2020-jıldiń sáykes dáwirine (39 286 adam) salıstırǵanda 999 adamǵa yamasa 2,5 procentke kóbeydi. Tuwılıw koefficienti sáykes túrde 20,8 promilleni quradı hám 2020-jıldiń usı dáwirine (20,6 promille) salıstırǵanda 0,2 promillege kóbeydi.

Xalıqtıń tábiyiy háreketi koefficientleri

(yanvar-dekabr aylarında) (1000 xalıq sanına salıstırǵanda, promille)

Tuwılıw dárejesiniń kóbeyiwi respublikanıń barlıq aymaqlarında gúzetildi. Bul kórsetkishtiń joqarı dárejesi Nókis rayonında 21,3 ten 24,1 promillege, Shımbayda 18,7 den 20,4 promillege, Taxtakópırde 16,1 den 17,8 promillege hám Taqıyatasta 17,4 ten 18,5 promillege kóbeyiwi gúzetildi.

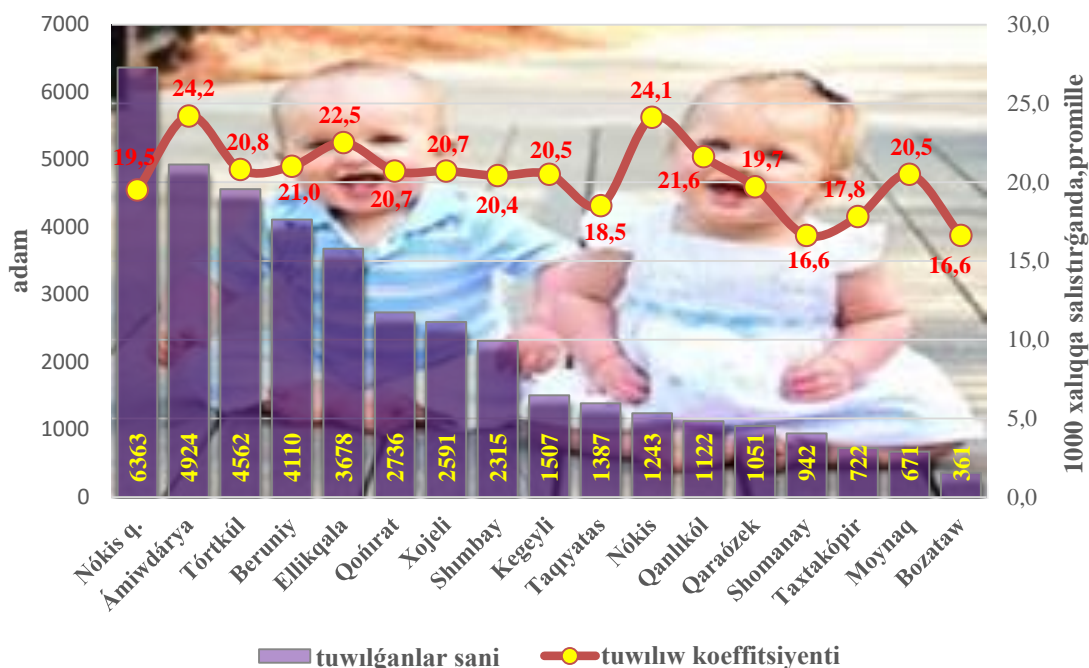
¹⁾ dáslepki maǵlıwmat

Tuwılıw. 2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında 40,3 mın bala tuwılǵanlıǵı dizimge alınǵan bolıp, (bul jerde hám bunnan keyin tuwılǵanlarǵa tek tiri tuwılǵanlar esapqa alınǵan) salıstırma jaǵdayda 1000 xalıqqa salıstırǵanda tuwılıw koefficienti 20,8 promilleni quradı hámde 2020-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 0,2 promillege kóbeygenligi (2020-jıldıń yanvar-dekabr aylarında 20,6 promille bolǵan) baqlandı.

Maǵlıwmat ushın

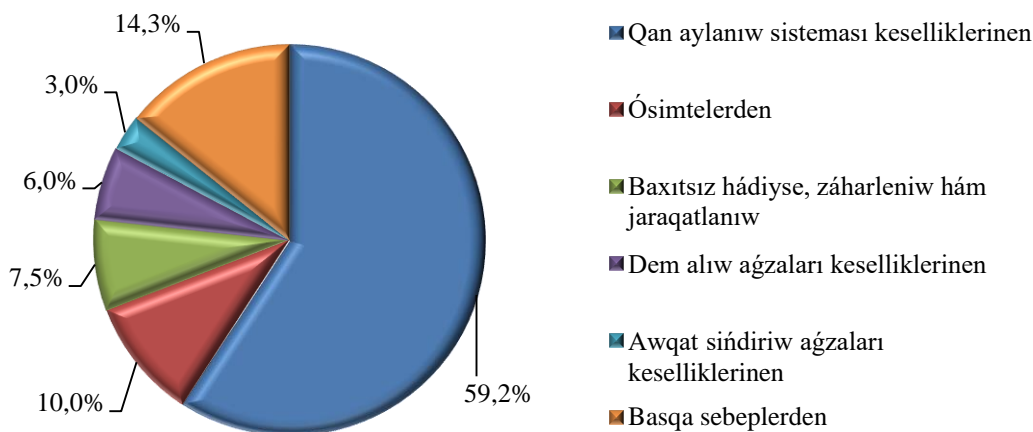
Tiri tuwılǵanlardan (dem alıw, júrek urıwı, kindik pulsaciyasi, músküllerdiń qalewsiz qısqarıwı) biri bar bolsa bala tiri tuwılǵan esaplanadı. Bunda ananıń hámledarlıq múddeti 22 hápte hám onnan artıq, balanıń boyı 25 sm hám onnan artıq, salmaǵı 500 gramm hám onnan artıq bolıwı lazım.

Qala hám rayonlar kesiminde tuwılǵanlar sanı hám koefficienti (2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında)

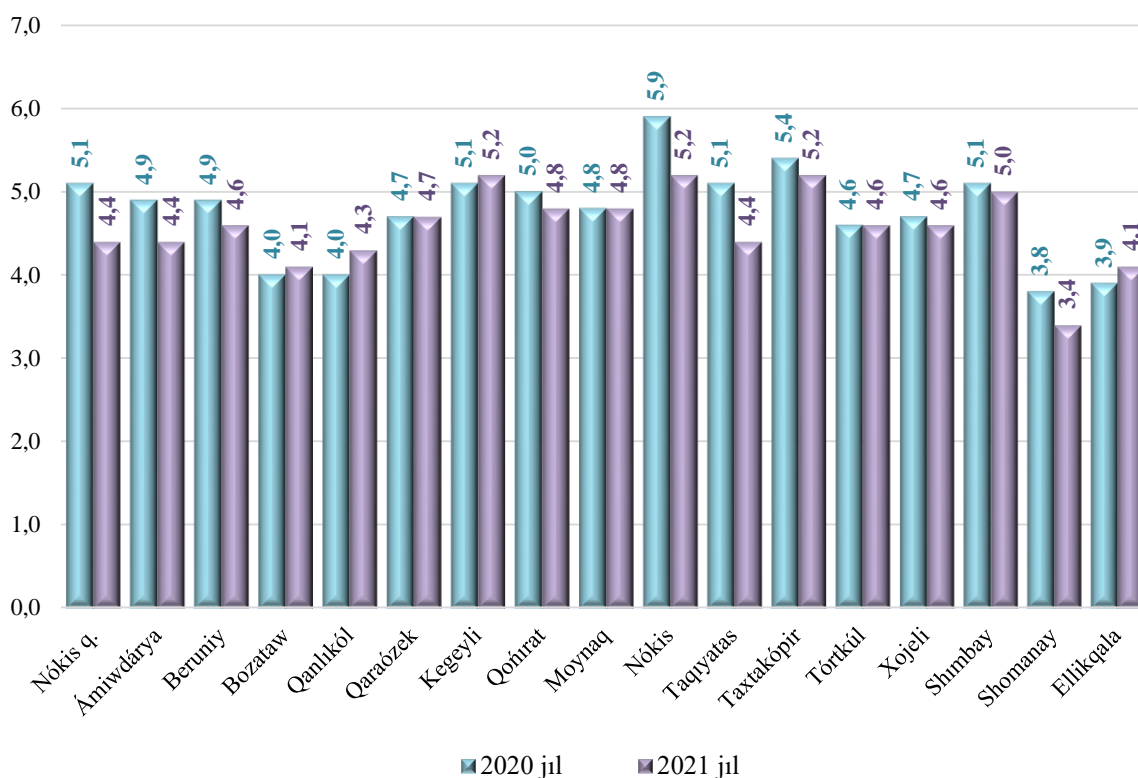

Ólimshilik dárejesi. 2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında qaytıs bolǵanlar sanı 8759 adamdı quradı hám 2020-jıldıń sáykes dáwirine (9164 adam) salıstırǵanda 405 adamǵa yaki 4,4 procentke kemeydi. Ólim koefficienti 4,5 promilleni quradı (2020-jıldıń yanvar-dekabr aylarında – 4,8 promille).

**2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında ólimshilik sebepleri boyınsha
qaytı bolǵanlar sanı**
(jámi qaytı bolǵanlarǵa salıstırǵanda procentte)

Ólimshilik koefficientleri

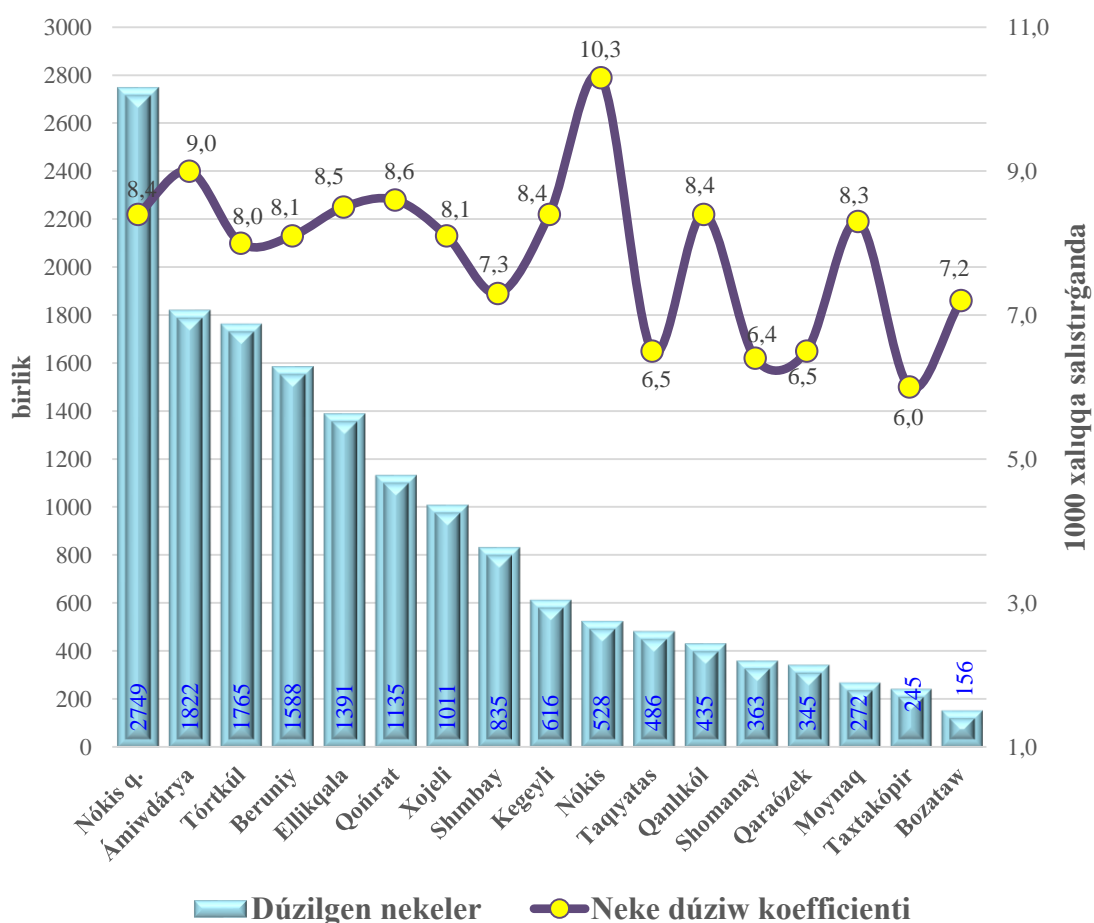

Qaytı bolǵanlıq koefficientleriniń kemeyiwi Nókis qalasında (5,1 den 4,4 promillege), Nókis rayonında (5,9 dan 5,2 promillege), Taqıyatasta (5,1 den 4,4 promillege) hám Ámiwdárya (4,9 dan 4,4 promillege) rayonlarında gúzetildi.

Neke. 2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında PXAJ organları tárepinen 15,7 mń neke dizimge alındı saykes túrde 1000 xalıqqa salıstırǵanda neke dúziw koefficienti 8,1 promilleni quradı.

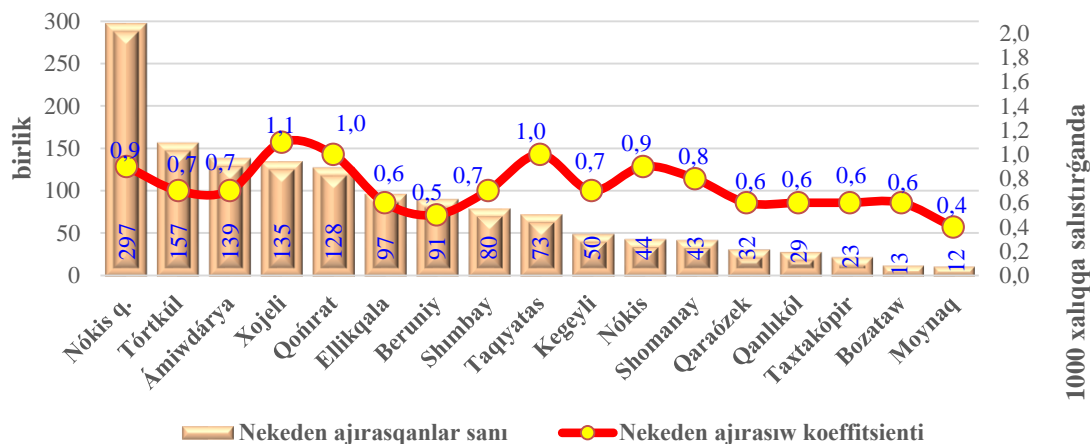

Qala hám rayonlar kesiminde neke dúzgenler sanı hám koefficienti
(2021-jıldıń yanvar-dekabr jaǵdayına, 1000 xalıqqa salıstırǵanda, promille)

Ajrasıwlar. 2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında PXAJ organları tárepinen 1,4 mń nekeden ajrasqanlar dizimge alınǵan bolıp, sáykes túrde 1000 xalıqqa salıstırǵanda nekeden ajrasqanlıq koefficienti 0,7 promilleni quradı.

Qala hám rayonlar kesiminde nekeden ajrasqanlar sanı hám koefficienti
(2021-jil yanvar-dekabr jaǵdayına 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

Nekeler hám ajrasıwlar. 2021-jıldın yanvar-dekabr aylarında PXAJ organlarında 15742 nekeler hám 1443 ajrasıwlar dizimge alındı. 1000 xalıqqa salıstırǵanda 8,1 neke (2020-jıldın sáykes dáwirinde 6,0) hám 0,7 ajrasıwlar (2020-jıldın tiyisli dáwirinde – 0,5) tuwrı keledi.

Dúzilgen nekeler hám nekeden ajrasqanlar sanı
(yanvar-dekabr aylarında, birlik)

	<i>Dúzilgen nekeler</i>		<i>Nekeden ajrasqanlar</i>	
	<i>2020 j.</i>	<i>2021 j.</i>	<i>2020 j.</i>	<i>2021 j.</i>
Qaraqalpaqstan Respublikası	11 561	15 742	1 028	1 443
Nókis q.	1 748	2 749	226	297
<i>rayonlar:</i>				
Ámiwdárya	1 421	1 822	84	139
Beruniy	1 368	1 588	90	91
Bozataw	89	156	10	13
Qanlıkól	342	435	34	29
Qaraózek	330	345	23	32
Kegeyli	483	616	34	50
Qońırat	628	1 135	79	128
Moynaq	187	272	9	12
Nókis	341	528	32	44
Taqıyatas	333	486	59	73
Taxtakópir	214	245	24	23
Tórtkúl	1 361	1 765	85	157
Xojeli	649	1 011	80	135
Shimbay	665	835	52	80
Shomanay	290	363	27	43
Ellikqala	1 112	1 391	80	97

Migraciya (Ishki hám sırtqı). Dáslepki maǵlıwmatlarǵa qaraǵanda 2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında Respublika boyınsha kóship kelgenler sanı 11 826 adam usı dáwirde kóship ketkenler sanı 18 590 adamdı quradı.

Xalıq migraciyası (adam)

	2020-jıl yanvar-dekabr	2021-jıl yanvar- dekabr
Kóship kelgenler	7778	11 826
Kóship ketkenler	12 517	18 590
Migraciya saldosa	-4739	-6764

2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında migraciya saldosa minus 6764 adam (2020-jıldıń usı dáwirinde minus 4739 adam)ǵa teń boldı. Eń joqarı minus qaldıqları Shımbay (minus 1168 adam), Qońırat (minus 925 adam) hám Xojeli (minus 817 adam) rayonlarında gúzetildi.

Paytaxttaǵı demografiyalıq jaǵday.

Paytaxttaǵı demografiyalıq jaǵday. Qaraqalpaqstan Respublikası paytaxtı Nókis qalasınıń turaqlı xalıq sanı 2022-jıl 1-yanvar jaǵdayına 329,1 mın adamdı quraǵan bolsa, jıl basınan 5,3 mın adamǵa yaki 1,6 % ke ósken.

Nókis qalası xalqınıń tábiyiy háreketi (1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

2020-jıl yanvar-dekabr	2021-jıl yanvar-dekabr
Tuwılıw	
18,5	19,5

2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında 6,4 mın bala tuwılǵan bolıp, usı dáwirge sáykes tuwılıw koefficienti 1000 xalıqqa salıstırǵanda 19,5 promilleni quraǵan (2020-jıldıń usı dáwirine 18,5 promille bolǵan).

PXAJ organlarında 2021-jıldıń yanvar-dekabr aylarında 2749 neke hám 297 nekeden ajırasıwlar baqlandı.

1000 halıqqa salıstırǵanda neke duziw koefficienti 8,4 promilleni qurap, 2020-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 3,0 promillege ósti (2020-jıldıń sáykes dáwirinde 5,4 promille bolǵan).

Nekeden ajırasıw koefficienti 1000 xalıqqa salıstırǵanda 0,9 promilleni quraǵan bolsa, 2020-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 0,2 promillege kóbeydi. 2020-jıldıń sáykes dáwirinde 0,7 promille bolǵan.

Nókis qalasında dúzilgen neke hám ajırasıwlar (yanvar-dekabr jaǵdayına 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

